

**ДРОГОБИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА**

**ПИТАННЯ
КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ**

З ТЕОРІЇ І МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ОСНОВ ЗДОРОВ'Я

для фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Галузь знань 0102 Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини

Напрямок підготовки 6.010203 Здоров'я людини

(IV курс денна і заочна ф. н.)

Дрогобич 2019

Питання першого рівня складності оцінюються максимум у 20 б.

1. Структура і зміст фізичного, психічного, соціального і духовного аспектів здоров'я.
2. Групи чинників, що впливають на здоров'я.
3. Складові здорового способу життя.
4. Характеристика оздоровчих технологій.
5. Дайте визначення й розкрийте сутнісну характеристику третього стану.
6. Вплив способу життя людини на її здоров'я.
7. Раціональне харчування як чинник здорового способу життя.
8. Раціональна рухова активність як складова здорового способу життя.
9. Медико-біологічні аспекти попередження алкоголізму, тютюнопаління, наркоманії та токсикоманії в учнів.
10. Умови реалізації мети і завдань предмета основи здоров'я.
11. Базові поняття предмета основи здоров'я.
12. Засоби наочності під час викладання та їхнє значення.
13. Методи та форми навчання.
14. Нетрадиційні методи навчання.
15. Сучасні методи інтерактивного навчання, які використовуються при викладанні предмету “Основи здоров'я”.
16. Тренінг як метод групового навчання спілкуватися і жити в суспільстві.
17. Структурні компоненти шкільного підручника з основ здоров'я.
18. Основні ознаки самостійної роботи учнів з шкільним підручником.
19. Позакласна робота та її значення в навчальному процесі.
20. Форми та види позаурочної і позакласної роботи здоров'яформуючого спрямування.
21. Особливості оцінювання знань, навичок та вмінь при вивченні предмету “Основи здоров'я”.
22. Вимоги до навчальних досягнень учнів з основ здоров'я.
23. Вимоги до особистості вчителя основ здоров'я.
24. Педагогічні уміння та функції вчителя основ здоров'я.

25. Підготовка вчителя до уроку основ здоров'я.
26. Види робіт, до яких має бути готовий вчитель основ здоров'я.
27. Планування роботи вчителя основ здоров'я.
28. Профілактична робота вчителя основ здоров'я.
29. Формування культури здоров'я вчителя основ здоров'я.
30. Особливості формування здоров'язбережувальної компетентності учнів.

Питання другого рівня складності оцінюються максимум у 35 б.

31. Здоров'язберігаючі технології в навчальному процесі. Використання їх при організації уроків з основ здоров'я.
32. Охарактеризуйте критерії здоров'я людини.
33. Організація здоров'язберігаючого середовища в школі.
34. Формування культури здоров'я особистості як навчально-виховний процес.
35. Принципи здоров'язберігаючої освіти.
36. Навчальна програма з предмету "Основи здоров'я".
37. Структура основного змісту дисципліни "Основи здоров'я".
38. Розкрити змістову лінію "Основи здоров'я".
39. Міжпредметні зв'язки на уроках основ здоров'я.
40. Статеве виховання в системі освіти.
41. Методика формування санітарно-гігієнічних знань, умінь та навичок.
42. Спрямованість процесу вивчення основ здоров'я на особистісно-орієнтоване навчання учнів.
43. Урок як основна форма навчально-виховної роботи з основ здоров'я.
44. Типи уроків основ здоров'я, їх характеристика.
45. Особливості методики проведення уроку основ здоров'я. Технологія складання конспекту уроку.
46. Методика проведення практичної роботи комбінованого уроку.
47. Методика проведення сучасного комбінованого уроку.
48. Методика проведення уроків-семінарів.
49. Методика проведення шкільних екскурсій.
50. Методика проведення проблемних уроків.

51. Методика проведення „Дня здоров’я” у загальноосвітній школі.
52. Активізація навчальної діяльності учнів на уроках основ здоров’я з використанням мультимедійних технологій.
53. Використання сучасних педагогічних технологій у практиці викладання основ здоров’я.
54. Шляхи активізації пізнавальної діяльності учнів на уроках основ здоров’я.
55. Роль сім’ї в процесі формування культури здоров’я школярів.
56. Шкільні фактори ризику погіршення здоров’я учнів.
57. Концепція формування позитивної мотивації на здоровий спосіб життя у дітей та молоді.
58. Технології превентивного виховання і проблеми збереження фізичного та психічного здоров’я школярів.
59. Вплив засобів масової інформації на формування здорового способу життя учнівської молоді.
60. Співпраця з батьками, громадськими організаціями.

Питання третього рівня складності оцінюються максимум у 45 б.

61. Особливості організації навчання школярів основам здорового та безпечного способу життя.
62. Профілактика адиктивної поведінки дітей та молоді.
63. Формування життєвих компетентностей на уроках основ здоров’я.
64. Життєві навички, що сприяють фізичному здоров’ю.
65. Життєві навички, що сприяють соціальному здоров’ю.
66. Життєві навички, що сприяють духовному здоров’ю.
67. Життєві навички, що сприяють психічному здоров’ю.
68. Педагогічні методи навчання життєвим навичкам на уроках основ здоров’я.
69. Експрес-методика визначення рівня здоров’я за Г.Апанасенком.
70. Використання методу проектів на уроках основ здоров’я.
71. Стратегія, принципи, положення та напрями діяльності шкіл здоров’я, що працюють за проектом ВООЗ “Європейська мережа шкіл сприяння здоров’ю” та українсько-канадським проектом “Школи здоров’я”.

72. Вплив режиму дня, загартування, раціонального харчування та активного відпочинку на здоров'я людини.
73. Використання дидактичних ігор на уроках основ здоров'я.
74. Дослідницький підхід до виконання практичних завдань на уроках інтегрованого курсу "Основи здоров'я".
75. Формування ціннісних орієнтацій учнів на уроках "Основи здоров'я".
76. Особливості організації навчально-виховного процесу з формування здоров'язбережувальної компетентності учнів на уроках інтегрованого курсу "Основи здоров'я".
77. Кабінет з основ здоров'я – творча лабораторія вчителя.
78. Розвиток здоров'язбережувальної компетентності на уроках інтегрованого курсу "Основи здоров'я" як обов'язкової складової загальної культури особистості і розвитку її творчого потенціалу.
79. Сучасні наукові підходи до оцінювання учнів на уроках інтегрованого курсу "Основи здоров'я."
80. Моніторинг якості навчальних досягнень учнів на уроках інтегрованого курсу "Основи здоров'я."
81. Соціальні чинники ризику "хвороб цивілізації."
82. Заходи профілактики інфекційних захворювань.
83. Формування здорових стосунків.
84. Чинники впливу на репродуктивне здоров'я.
85. Вплив психоактивних речовин на репродуктивне здоров'я.
86. Принципи здорового харчування.
87. Мотивація здорового способу життя.
88. Взаємозв'язок різних аспектів здоров'я.
89. Біологічні ритми і здоров'я.
90. Проблеми формування індивідуального здоров'я.

КРИТЕРІЇ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ ТА ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Для успішного складання іспиту студент повинен володіти знаннями з теорії і методики викладання основ здоров'я.

Розроблені питання кваліфікаційного іспиту охоплюють повністю програму дисципліни, відповідають програмним вимогам і можуть бути використані для оцінки рівня підготовленості студентів напряму підготовки 6.010203 „Здоров'я людини”.

Під час виставлення оцінки за кваліфікаційний іспит необхідно враховувати: рівень усвідомлення, міцність запам'ятовування, обсяг, повноту і точність знань; логіку мислення, аргументацію, послідовність і самостійність викладу, культуру мовлення; ступінь оволодіння вже відомими способами діяльності, уміннями і навичками застосування засвоєних знань на практиці; оволодіння досвідом творчої діяльності; якість виконання творчої роботи.

Білет складається з трьох питань трьох рівнів складності. Перше питання (перший рівень складності) максимум оцінюється у 20 балів, другий рівень (друге питання) – у 35 балів і третій рівень у 45 балів. Максимальна кількість балів становить 100 балів.

Оцінювання досягнутих успіхів за складання іспиту проводиться у 100 бальній шкалі (шкала оцінювання університету), після чого переводиться в національну шкалу оцінювання та шкалу ECTS відповідно до таблиці.

Шкала оцінювання університету (в балах)	Національна шкала оцінювання	Оцінка з заліку	Шкала ECTS		
			Сумарна модульна оцінка (в балах)	Оцінка за шкалою ECTS	Визначення
90 -100	“відмінно”	“зараховано”	94-100	A	<i>Відмінно</i> – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок
75-89	“добре”		87-93	B	<i>Дуже добре</i> – вище середнього рівня з кількома помилками
			70-86	C	<i>Добре</i> – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок
60-74	“задовільно”		63-69	D	<i>Задовільно</i> – непогано, але зі значною кількістю недоліків
			50-62	E	<i>Достатньо</i> - виконання задовольняє мінімальні критерії
0-59	“незадовільно”	“не зараховано”	40-49	FX	<i>Незадовільно</i> – потрібно працювати, перед тим як отримати екзамен (залік)
			0-39	F	<i>Незадовільно</i> –необхідна серйозна подальша робота

Література

(основна)

1. Бойченко Т.Є. Основи здоров'я: Книга для вчителя / Т.Є. Бойченко, Л.С. Ващенко. – К.: Генеза, 2005.
2. Ващенко О.М. Організація навчально-виховного процесу з «Основ здоров'я» в 1-4 класах / О.Ващенко. – Кам'янець-Подільський: ФОП Сисин_О.В., 2010.
3. Валеологія в схемах: навч. посіб. / М.С. Гончаренко. – Х.: Бурун Книга, 2005. – 208 с.
4. Державний стандарт базової та повної загальної середньої освіти // Практика управління закладом освіти: спецвипуск. – К.: МЦФЕР, 2012.
5. Загальна і педагогічна валеологія в схемах, таблицях і коментарях: навч. посіб. для студ. ВНЗ / В.П. Горащук. – Луганськ: Вид-во ДЗ ЛНУ імені Тараса Шевченка, 2010. – 214 с.
6. Лук'янченко М.І. Педагогіка здоров'я: теорія і практика: монографія / Микола Іванович Лук'янченко – Дрогобич: Редакційно-видавничий відділ ДДПУ імені І. Франка, 2012. – 348 с.
7. Основи здоров'я. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 5-9 класи // Навчальні програми для загальноосвітніх навчальних закладів із навчанням українською мовою. 5-9 класи. – К.: Освіта, 2012. – С. 314-330.

(додаткова)

8. Булич Е. Г. Валеологія: теоретичні основи валеології: навч. посіб. / Е. Г. Булич, І. В. Муравов. – К.: ІЗМН, 1997. – 224 с.
9. Ващенко О. Навчаємо здорового способу життя: Методичний порадник / О. Ващенко, С. Свириденко // Початкова освіта. – 2007. - № 13 – С. 2-15.
10. Ващенко О. Як створити школу сприяння здоров'ю / О. Ващенко, С. Свириденко. – К.: Шкільний світ, 2008.
11. Гнатюк О.В. Основи безпеки життєдіяльності. 2 (1) клас: Посібник для вчителів початкових класів / О.В. Гнатюк, М.Р. Гнатюк. –Х.: Скорпіон, 2001.

12. Гнатюк О.В. Основи безпеки життєдіяльності. 3 (2) клас: Посібник для вчителів початкових класів / О.В. Гнатюк, М.Р. Гнатюк. –Х.: Скорпіон, 2001.
13. Соціально-просвітницькі тренінги з формування мотивації до здорового способу життя та профілактики ВІЛ/СНІДу / навч.-метод. посіб. для студ. пед. вищ. навч. закл., вчителів основ здоров'я, викладачів валеології, основ мед. знань та безпеки життєдіяльності. / С.В. Страшко, Л.А. Животовська, О.П. Пурік, О.Д. Гречишкіна, А.О. Міненко, О.В. Савонова. – К.: Освіта України, 2005. – 291 с.